POLITYKA OTWARTEGO DOSTĘPU DO PUBLIKACJI NAUKOWYCH I DANYCH BADAWCZYCH INSTYTUTU TECHNIKI GÓRNICZEJ KOMAG

Mając na celu pełne wykorzystanie możliwości, jakie społeczności naukowej stwarza rozwój technologii cyfrowych,

- pragnąc zapewnić wszystkim dostęp do wiedzy bez ograniczeń,
- uwzględniając korzyści, jakie płyną z szerokiej współpracy i wymiany wiedzy,
- dążąc do uniknięcia powtarzania już wykonanej pracy,
- kierując się zasadami transparentności,

ITG KOMAG wprowadza **Politykę otwartego dostępu do publikacji naukowych i danych badawczych**.

Pojęcia używane w niniejszej Polityce należy rozumieć zgodnie z definicjami przyjętymi w **Regulaminie zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz prawami własności przemysłowej oraz zasad komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych Instytutu Techniki Górniczej KOMAG**.

1. Polityka nie narusza obowiązków wynikających z Regulaminu, a w szczególności zobowiązania Twórców do rozpowszechniania utworów naukowych w sposób, który nie doprowadzi do pozbawienia ochrony prawnej innych rezultatów twórczych (tj. np. możliwości uzyskania patentu na wynalazek opisany w utworze).
2. Polityka obowiązuje pracowników ITG KOMAG, a także inne osoby z którymi Instytut zawarł umowę przewidującą zastosowanie Polityki.
3. W niniejszej Polityce przyjmuje się następujące definicje pojęć:
   (a) „publikacje”:
      - publikacje w czasopismach naukowych,
      - publikacje w recenzowanych materiałach z konferencji,
      - monografie naukowe oraz rozdziały w monografiach naukowych.
   (b) „dane badawcze” - dane zebrane lub wytworzone jako materiał do analizy w ramach badań naukowych prowadzonych w ITG KOMAG,
   (c) „złota droga” – publikowanie w otwartych czasopismach i książkach naukowych,
   (d) „zielona droga” – deponowanie utworu w repozytorium,
   „repozytorium” – narzędzie informatyczne służące do deponowania, przechowywania i udostępniania w Internecie dorobku naukowego instytucji naukowej lub określonych dziedzin nauki, służy do deponowania publikacji.

Otwarty dostęp do publikacji

4. Autorzy zapewniają otwarty dostęp do publikacji tak, aby każdy mógł mieć do nich dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z publikacji wraz z udzieleniem wolnej licencji Creative Commons, realizując zasadę równoległych dróg
   (a) publikowanie w recenzowanych otwartych czasopismach i książkach naukowych (złota droga),
   (b) zdeponowanie przez ITG KOMAG elektronicznej w postaci ostatecznej wersji pełnego tekstu publikacji w repozytorium własnym względnie zewnętrznym,
   (c) publiczne udostępnienie publikacji tak, aby każdy mógł mieć do niej dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym oraz możliwość nieodpłatnego i nieograniczonego technicznie korzystania z niej wraz z udzieleniem wolnej licencji:
      - Creative Commons Uznanie autorstwa wersja 4.0 lub późniejsza (CC-BY),
      - Creative Commons Uznanie autorstwa – Na tych samych warunkach wersja 4.0 lub późniejsza (CC-BY-SA),
      - Creative Commons Uznanie autorstwa – Użycie niekomercyjne wersja 4.0 lub późniejsza (CC-BY-NC).
5. Publiczne udostępnienie, o którym mowa w ust. 4 lit. b powyżej, zapewnia się nie później niż w terminie sześciu miesięcy, po opublikowaniu publikacji.

6. Autorzy publikacji są w szczególności zobowiązani do uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 4:
   (a) z wydawcami oraz innymi użytkownikami publikacji (np. organizatorami konferencji naukowych), a w tym do udzielania do publikacji licencji niewyłącznych które nie zawierają postanowień ograniczających lub wyłączających możliwość wykonania zobowiązania wskazanego w ust. 4,
   (b) uprzedniego uzgadniania realizacji zobowiązania wskazanego w ust. 4 ze współtwórcami publikacji (w przypadku utworów współautorskich), jak również z twórcami oryginałów (w przypadku utworów stanowiących opracowanie, np. tłumaczenie już istniejących publikacji).

Otwarty dostęp do danych badawczych

7. Osoby, które dysponują danymi badawczymi, dokładają wszelkich starań w celu zapewnienia otwartego dostępu do danych badawczych wraz z powiązanymi metadanymi, w szczególności poprzez:
   (a) opracowanie planu zarządzania danymi badawczymi określającego zasady zarządzania danymi w trakcie i po zakończeniu badań, precyzującego rodzaje danych zbieranych, przetwarzanych lub wytwarzanych w trakcie badań, określającego stosowane w odniesieniu do danych metodologie i standardy, a także zasady udostępniania danych i ich długoterminową archiwizację,
   (b) aktualizację planu zarządzania danymi badawczymi w trakcie trwania badań, o ile zachodzi taka konieczność,
   (c) zdeponowanie danych badawczych w zamkniętym repozytorium ITG KOMAG.
8. Twórcy dokumentują działania podjęte w związku ze zobowiązaniami wynikającymi z niniejszej Polityki oraz ich efekty w sposób określony przez Pełnomocnika ds. otwartego dostępu do wiedzy.

Pełnomocnik Dyrektora ds. otwartego dostępu do wiedzy

9. Powołuje się **Pełnomocnika ds. otwartego dostępu do wiedzy (PSOD).**

   Do zadań PSOD należy:
   (a) informowanie o Polityce,
   (b) koordynacja prac związanych z tworzeniem, utrzymaniem i rozwojem infrastruktury Otwartego Dostępu Instytutu Techniki Górniczej KOMAG,
   (c) doradzanie w zakresie najlepszych praktyk zgodnych z Polityką,
   (d) edukacja adresatów Polityki w zakresie otwartego dostępu do publikacji i danych badawczych,
   (e) monitorowanie realizacji Polityki oraz raportowanie wyników Dyrektorowi Instytutu,
   (f) PSOD przedstawia Dyrektorowi Instytutu raport na temat realizacji Polityki za poprzedni rok do końca pierwszego kwartału następnego roku.

Wdrażając znowelizowaną Politykę otwartego dostępu do wiedzy, Instytut spełnia zalecenia dotyczące otwartej nauki zawarte w dokumentach międzynarodowych (m.in. w Deklaracji Budapeszteńskiej z 14 lutego 2002 roku i w programie ramowym Horizon 2020), Ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego, Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego oraz Uchwały nr 28 Rady Ministrów z dnia 18 lutego 2021 r. w sprawie Programu otwierania danych na lata 2021-2027 (M.P. 2021 poz. 290).

Gliwice, 17 stycznia 2025 r.

Signature Not Verified

Dokument podpisany przez
Dariusz Prostański
Data: 2025.01.17 11:46:11 CET

Dyrektor

dr hab. inż. Dariusz Prostański
prof. ITG KOMAG